



Upravljanje

Objavljeno: 31.1.2015. Ažurirano: 2.8.2019.

Hrvatska narodna banka ponajprije se rukovodi načelima likvidnosti i sigurnosti ulaganja, u skladu sa Zakonom o HNB-u te međunarodno priznatim načelima upravljanja, nastojeći pritom ostvariti povoljne stope povrata svojih ulaganja.

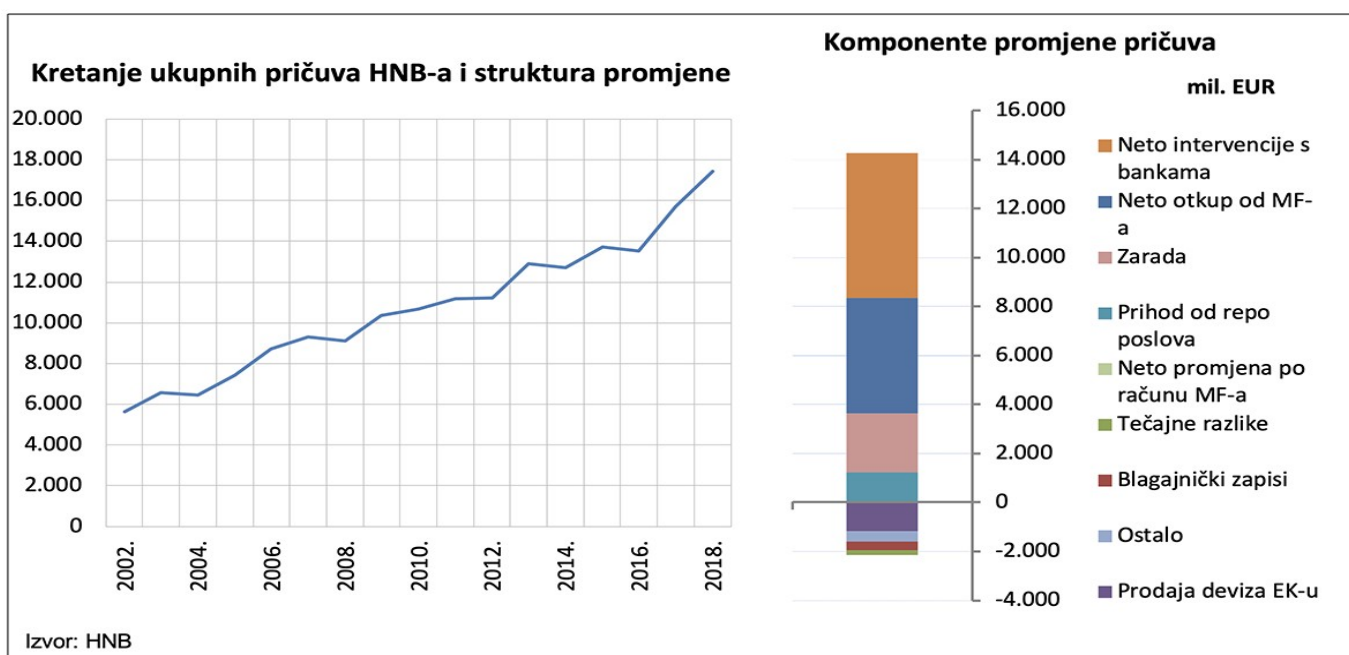
Osnovna su načela upravljanja međunarodnim pričuvama sigurnost, likvidnost i profitabilnost.

Središnja banka upravlja međunarodnim pričuvama Republike Hrvatske na osnovi načela likvidnosti i sigurnosti ulaganja u skladu s člankom 19. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci. Pritom održava visoku likvidnost pričuva i primjerenu izloženost rizicima te, uz dana ograničenja, nastoji ostvariti povoljne stope povrata svojih ulaganja.

Hrvatska narodna banka upravlja međunarodnim pričuvama na dva načina, u skladu s vlastitim odrednicama i u skladu s preuzetim obvezama, ovisno o načinu formiranja međunarodnih pričuva.

Dijelom međunarodnih pričuva koji je formiran definitivnim otkupom deviza od banaka i MF-a, na osnovi članstva u MMF-u, iz prihoda od ulaganja međunarodnih pričuva i druge imovine koja pripada HNB-u, HNB upravlja u skladu s vlastitim odrednicama.

Drugim dijelom pričuva, koji se sastoji od sredstava Ministarstva financija, swap intervencija na domaćem deviznom tržištu, sredstava izdvojene devizne obvezne pričuve te na osnovi članstva u MMF-u i druge imovine koja je vlasništvo drugih pravnih osoba, HNB upravlja u skladu s preuzetim obvezama, a radi zaštite od valutnoga i kamatnog rizika.



Tečajne razlike deviznih portfelja

Financijski rezultat središnjih banaka, pa tako i Hrvatske narodne banke, određen je veličinom i strukturom imovine i obveza. Hrvatska narodna banka ubraja se u skupinu banaka s visokim udjelom međunarodnih pričuva u svojoj imovini (aktivni). S 31. prosinca 2018. udio ukupnih međunarodnih pričuva u aktivni HNB-a iznosio je čak 96,9%, dok je najveći dio pasive nominiran u kunama. Posljedica takve valutne strukture aktive i pasive jest, među ostalim, velika izloženost HNB-a valutnom riziku, tj. riziku promjene cijena valuta u kojima su nominirana ulaganja u odnosu na izvještajnu valutu kunu. Tečajne razlike zbog fluktuacija tečajeva EUR/HRK i USD/HRK izravno utječu na računovodstveni obračun prihoda i rashoda iskazan u kunskom Izvještaju o dobiti HNB-a.

Nerealizirane tečajne razlike, tj. neto dobit/gubitak s osnove usklađivanja vrijednosti pozicija bilance stanja s promjenama tečaja, prenosi se u opće pričuve središnje banke i služi, među ostalim, i kao rezerva za buduća moguća nepovoljna kretanja tečajeva valuta međunarodnih pričuva.

Rezultati upravljanja deviznim portfeljima

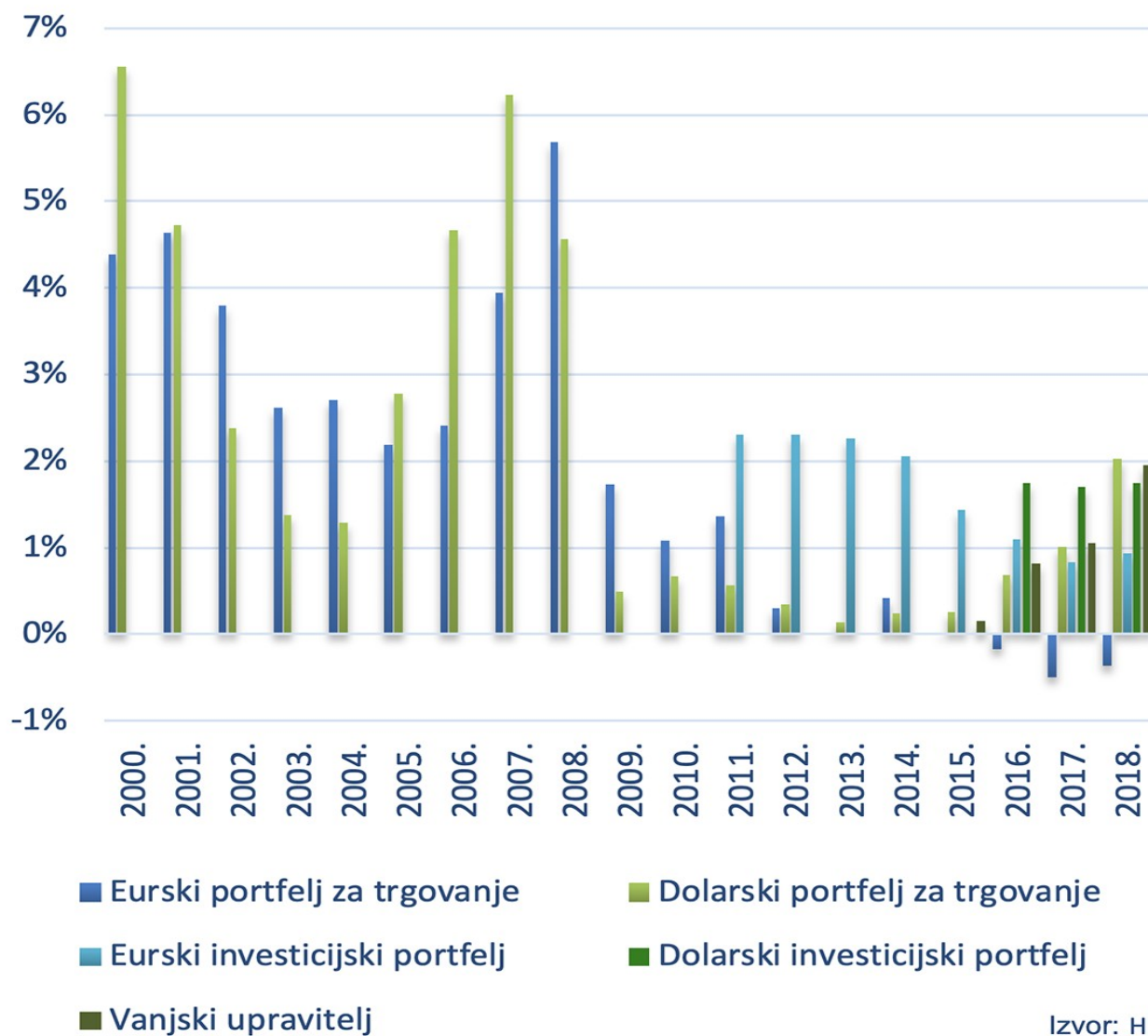
Portfelji HNB-a dijele se na portfelje za trgovanje, investicijske portfelje te sredstva povjerena na upravljanje vanjskim upraviteljima (engl. *asset management*). Portfelji za trgovanje drže se u eurima i američkim dolarima te služe ponajprije održavanju dnevne likvidnosti, dok je osnovna namjena investicijskog portfelja održavanje dugoročno stabilnih prihoda.

Portfelji za trgovanje namijenjeni su održavanju devizne likvidnosti te stoga imaju kratko prosječno vrijeme do dospijea kako bi se ograničio rizik promjene kamatnih stopa.

Investicijski portfelj je portfelj koji sadržava obveznice s dugim razdobljem do dospijea kako bi se iskoristila ustrmljenost krivulje prinosa i više kamatne stope pri duljim dospijecima. Osnovna je namjena ovog portfelja omogućiti relativno stabilan izvor dugoročnih prihoda.

Sredstva povjerena na upravljanje međunarodnoj financijskoj instituciji omogućuju dodatnu diversifikaciju i razmjenu znanja na području upravljanja financijskim ulaganjima.

Godišnje stope povrata po portfeljima



Izvor: HNB

Godišnje stope povrata po portfeljima

	Eurski portfelj za trgovanje	Dolarski portfelj za trgovanje	Eurski investicijsk i portfelj	Dolarski investicijsk i portfelj	Vanjski upravitelj
2000.	4,38%	6,56%			
2001.	4,63%	4,72%			
2002.	3,79%	2,38%			
2003.	2,61%	1,38%			
2004.	2,71%	1,29%			
2005.	2,19%	2,78%			
2006.	2,41%	4,67%			
2007.	3,94%	6,23%			
2008.	5,68%	4,57%			
2009.	1,73%	0,50%			
2010.	1,09%	0,67%			
2011.	1,36%	0,56%	2,31% *		
2012.	0,30%	0,35%	2,31%		
2013.	0,01%	0,14%	2,27%		
2014.	0,42%	0,24%	2,06%		
2015.	0,00%	0,25%	1,44%		0,15% **
2016.	-0,17%	0,68%	1,10%	1,75%	0,82%
2017.	-0,49%	1,01%	0,83%	1,70%	1,05%
2018.	-0,36%	2,03%	0,93%	1,75%	1,95%

*Učinak za razdoblje od 23. svibnja 2011. do 31. prosinca 2011.

** Učinak za razdoblje od 31. ožujka 2015. do 31. prosinca 2015.